

Department of Medieval History of the Institute for Historical Studies – Bulgarian Academy of Sciences
Chair for Byzantine Studies of the Faculty of Philosophy – University of Belgrade
Archive of the Serbian Orthodox Church

THE SUNSET OF THE BALKAN MIDDLE AGES

PROGRAMME

International Conference
on the Occasion of the
650th
Anniversary
of the Deaths of the
Bulgarian Emperor John Alexander
and Serbian Emperor Stephen Uroš V,
and the Battle at Chernomen

Sofia, Bulgaria
22–23 October 2021

9.00–9.30	Conference opening
9.30–9.45	Prof. Dr. VLADA STANKOVIĆ (Faculty of Philosophy – University of Belgrade), National and Above-National Aspects of the pre-1371 Politics in the Balkans: Empires, Ideologies and Romanness
9.45–10.00	Проф. д-р АНИСАВА МИЛТЕНОВА (Институт за литература – БАН), Кръгът около деспот Стефан Лазаревич, Търновската книжовна школа и атонските манастири (нови данни)
10.00–10.15	Проф. др РАДИВОЈ РАДИЋ (Филозофски факултет – Универзитет у Београду), И од тада авај хришћанима (Неколико записа из друге половине XIV века)
10.15–10.30	Проф. дин ДМИТРИЙ И. ПОЛЫВЯННЫЙ (Институт гуманитарных наук – Ивановский государственный университет), События балканской истории XIV в. как точки отсчета Заката Средневековья
10.30–10.45	Проф. др СЕНИША МИШИЋ (Филозофски факултет – Универзитет у Београду), Српско-буграске везе у другој половини 14. века
10.45–11.00	Проф. дин ХРИСТО МАТАНОВ (Исторически факултет – Софийски университет „Св. Климент Охридски“), Обезлюдяване в резултат на Черната смърт и повторно заселване (на примера на няколко грамоти и османски описи)
11.00–11.20	Discussion
11.20–11.35	Др ГОРДАН БОЈКОВИЋ (Институт за српску културу Приштина – Лепосавић), Женидба цара Уроша
11.35–11.50	Ас. НИКОЛАЙ ШРАНКОВ (Факултет по класически и нови филологии – Софийски университет „Св. Климент Охридски“), Шуменският надпис на Йоан Шишман като извор за българското престолонаследие през XIV в.
11.50–12.05	Проф. д-р СЛАВИЯ БЪРЛИЕВА (Кирило-методиевски научен център – БАН), Imperator de Bulgaria et episcopus de Bulgaria в Сиена през 1363 г.?
12.05–12.20	Assoc. Prof. Dr. DANIEL ZIEMANN (Department of Medieval Studies – Central European University), The Campaign of Amadeus VI count of Savoy in 1366
12.20–12.35	Проф. дин КИРИЛ ПАВЛИКЯНОВ (Факултет по класически и нови филологии – Софийски университет „Св. Климент Охридски“), Ктиторският хрисовул на серският деспот Йован Углеша за светогорският манастир „Симонопетра“ (1369 г.) и неговата автентичност
12.35–12.55	Discussion
12.55–13.30	Lunch break
13.30–13.45	Ванр. проф. др БОРИС БАБИЋ (Филозофски факултет – Универзитет у Бањој Луци), Представе српских средњовековних писаца о бици на Марици и цару Стефану Урошу
13.45–14.00	Доц. д-р ВЛАДИСЛАВ ИВАНОВ (Институт за балканистика с център по тракологија – БАН), Владението на Галиполи и битката при Черномен
14.00–14.15	Др ЉУБИЦА ВИНУЛОВИЋ (Филозофски факултет – Универзитет у Београду), Ктиторство и владарска идеологија царице Јелене Немањић Асен

- 14.15–14.30 Доц. д-р САШКА ГЕОРГИЕВА (Институт за исторически изследвания – БАН), Последните царици на средновековна България
- 14.30–14.45 Гл.ас. д-р ВЛАДИМИР АНГЕЛОВ (Институт за исторически изследвания – БАН), Краят на средновековната българска държава във византийската историопис от XV в.
- 14.45–15.00 Гл.ас. д-р ДЕНИЦА ПЕТРОВА (Институт за исторически изследвания – БАН), Падането на България под османска власт според Руския хронограф
- 15.00–15.15 Assoc. Prof. Dr. DRAGOЉUB MARJANOVIĆ (Faculty of Philosophy – University of Belgrade), Patriarch of Serbia Ephraim and the Sunset of the Middle Ages in the Balkans
- 15.15–15.35 **Discussion**
- 15.35–15.50 Проф. д-р ИВАЙЛА ПОПОВА, докт. ТОДОР ТОДОРОВ (Исторически факултет – Софийски университет „Св. Климент Охридски“), Ранната османска история, представена от Николо Сагундино в „Liber de Otthomanorum familia“
- 15.50–16.05 Гл.ас. д-р ТЕОДОР ДИМИТРОВ (Исторически факултет – Софийски университет „Св. Климент Охридски“), Черната смърт във Византия и византийския свят (1347–1453): избухване, разпространение и демографски ефекти
- 16.05–16.20 Доц. д-р ПЕНКА ДАНОВА (Институт за исторически изследвания – БАН), Завладяването на Константинопол в хрониката на Бенедето Деи
- 16.20–16.35 Д-р ДЕЛЯН РУСЕВ (Исторически факултет – Софийски университет „Св. Климент Охридски“), Разказът на османския историк Енвери за завоеванието на Балканите, 1352–1402: източници, събития, личности
- 16.35–16.50 Докт. ТЕОДОРА ГЕОРГИЕВА (Кирило-методиевски научен център – БАН), Някои аспекти от икономическото развитие на българската държава през XIV век
- 16.50–17.05 Д-р АЛЕКСАНДЪР СТОЯНОВ (Департамент „Политически науки“ – Нов български университет), Ранноосманската армия на Балканите
- 17.05–17.20 Докт. ГАЛИНА ГЪЛЪБОВА (Правно-исторически факултет – Югозападен университет „Неофит Рилски“), Османската експанзия по средното и долното течение на река Марица (1361–1371)
- 17.20–17.35 Гл.ас. д-р КИРИЛ НЕНОВ (Институт за исторически изследвания – БАН), Географията на Балканския полуостров в историята на Йоан Кантакузин
- 17.35–18.00 **Discussion**

- 9.30–9.45 Проф. дин ДИМО ЧЕШМЕДЖИЕВ (Кирило-методиевски научен център – БАН), За един българо-византийски църковен конфликт по времето на цар Йоан Александър
- 9.45–10.00 Asst. Dr. FRANCESCO DALL'AGLIO (Institute for Historical Studies – Bulgarian Academy of Sciences), The Use of History in the Political Ideology of Ivan Alexandăr (1331–1371)
- 10.00–10.15 Доц. д-р КИРИЛ МАРИНОВ (Институт по история – Лодзки университет), „И така щом грехът – о, горчива повест! – надделя, [градът] веднага падна в ръцете на оня, който си мислеше, че никога не ще получи това“: разсъждения за превземането на Търновград от османските турци през 1393 г.
- 10.15–10.30 Доц. д-р РОСИЦА ГРАДЕВА (Институт за балканистика с център по тракология – БАН), София на границата на две епохи, втората половина на XIV–началото на XVI век
- 10.30–10.45 Гл.ас. д-р СИМЕОН ХИНКОВСКИ (Факултет по класически и нови филологии – Софийски университет „Св. Климент Охридски“), Черноморска дипломация: за договореностите на генуезците, XIV–XV в.
- 10.45–11.00 Проф. д-р АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ (Исторически факултет – Софийски университет „Св. Климент Охридски“), Османското завоевание и концепцията за „ретюркизацията“ на България
- 11.00–11.20 **Discussion**
- 11.20–11.35 Проф. д-р ЦВЕТАНА ЧОЛОВА (Департамент „История“ – Нов български университет), Християнската пайдея (хуманизъм) и исихазъм на Балканите преди падането им под османска власт
- 11.35–11.50 Asst. Prof. Dr. LARISA VILIMONOVIC (Faculty of Philosophy – University of Belgrade), Marian Piety in the Hesychast Balkans: Roads of Connection, Cultural Exchanges and the Power Cartography in the Balkans from mid-14th to early 15th centuries
- 11.50–12.05 Проф. д-р МАРИЯ ЙОВЧЕВА (Институт за литература – БАН), Търновският служебен миней от XIII в. и неговите български и сръбски наследници
- 12.05–12.20 Assoc. Prof. Dr. ANGELIKI DELIKARI (Faculty of Philosophy – Aristotle University of Thessaloniki), The Slavic version of the Hesychastic Vita of Gregory of Sinai. Spiritual Bonds between Byzantium and Bulgaria during the reign of Tsar Ivan Alexander
- 12.20–12.35 Проф. д-р ЕЛИСАВЕТА МУСАКОВА (Институт за изследване на изкуствата – БАН), Песнивецът на цар Йоан Александър – хипотези за неговата история
- 12.35–12.55 **Discussion**
- 12.55–13.30 **Lunch break**
- 13.30–13.45 Проф. др ТАТЈАНА СУБОТИН-ГОЛУБОВИЋ (Филозофски факултет – Универзитет у Београду), Српска химнографија последње трећине XIV века
- 13.45–14.00 Доц. д-р НИНА ГАГОВА (Институт за литература – БАН), Един шрих към книжовния живот на Сер в 70-те години на XIV в.: преводаческият кръг на стареца Исай и придворният философ кир Теодор Педиасим

- 14.00–14.15 Доц. д-р МАЯ ПЕТРОВА (Институт за литература – БАН), Летовникът на Георги Амартол и балканската аристокрация през XIV в.
- 14.15–14.30 Dr. MILENA PERAJIĆ (Faculty of Philosophy – University of Belgrade), Debt, Poverty, and Social Conflict in Late Byzantine Political Theory
- 14.30–14.45 Доц. д-р ТАТЯНА ИЛИЕВА (Кирило-методиевски научен център – БАН), Към въпроса за книжовното наследство на Константин Костенечки
- 14.45–15.00 Др РАДОВАН ПИЛИПОВИЋ (Архив Српске православне цркве), Перцепција српске елите друге половине XIV века у српској летописној традицији и балканској барокној историографији
- 15.00–15.15 Доц. др ДЕЈАН ГАШИЋ (Филозофски факултет – Универзитет у Приштини), „Вавилонске реке“ позносредновековног православног Балкана
- 15.15–15.35 **Discussion**
- 15.35–15.50 Чл.кор. проф. д-р СВЕТАНА КУЮМДЖИЕВА (Институт за изследване на изкуствата – БАН), Новото в българската музика от XIV в.
- 15.50–16.05 Prof. Dr. JELENA ERDELJAN (Faculty of Philosophy – University of Belgrade), Art and Politics of the Serbian Elite at the Close of the Middle Ages in the Balkans. Illuminated manuscripts of two Serbian hierarchs from the second half of the 14th century
- 16.05–16.20 Д-р ЛЮБЕН ДОМОЗЕТСКИ (Софийска градска художествена галерия), Две миниатюри в Манасиевата хроника (Cod. Vat. Slavo II): иконография и интерпретация
- 16.20–16.35 Проф. д-р БИСЕРКА ПЕНКОВА (Национална художествена академия), Към предназначението на Хрельовата кула
- 16.35–16.50 Др НИКОЛА ПИПЕРСКИ, др ЈАКОВ ЂОРЂЕВИЋ (Филозофски факултет – Универзитет у Београду), Црква Св. Архангела код Призрена – нови тип владарског маузолеја Немањића?
- 16.50–17.05 Доц. д-р ДЕЈАН РАБОВЯНОВ (Национален археологически институт с музей – БАН), Един енорийски храм в българската столица Търновград през XIV в. Църква 22 на Трапезица в светлината на археологическите проучвания
- 17.05–17.20 Д-р ИВАН ЧОКОВ (Регионален исторически музей – Велико Търново), Археологически данни за везба от българските земи през XIV век
- 17.20–17.35 Гл.ас. д-р ЙОАННА БЕНЧЕВА (Исторически факултет – Софийски университет „Св. Климент Охридски“), Използването на водата в Късното балканско средновековие
- 17.35–17.50 Проф. д-р ЕЛИСАВЕТА ТОДОРОВА (Департамент по история – Синсинатски университет), Световното измерение на залеза на Балканското средновековие
- 17.50–18.15 **Discussion**